

Teknas innspill til Statsbudsjettet 2022

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 91 500 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Kap. 920, 950: Legge til rette for klimavennlig teknologi og innovasjon

Det må legges til rette for klimavennlig teknologi og innovasjon i norske virksomheter. Det er gjort viktige løfter for flere ordninger, men det er mange søknader med høy kvalitet som det ikke er midler til. Videre satsning er viktig for å berede grunnen for ulike teknologier som kan ta oss igjennom det grønne skiftet. Risikoen man står ovenfor ved ikke å satse videre er lavere omstillingstakt mot en grønnere økonomi.

Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IPN) er et treffsikkert tiltak for å stimulere til forskningsaktivitet i bedrifter og FoU-miljøer. Forskningsrådet har de siste årene mottatt svært mange søknader til IPN og har måttet avvist gode prosjekter i næringslivet. Skal IPN opprettholdes på samme nivå som i 2021 må det tilføres 300 mill. kroner for neste år.

Tekna ber Stortinget vedta at posten med IPN styrkes med minst 300 mill. kroner for å sikre næringsretta forskning med høy forskningskvalitet og god kunnskapsspredning gjennom samarbeid mellom bedrifter og FoU-miljø.

Satsingen *Grønn plattform*, retter seg mot konsortier av bedrifter og forskningsmiljøer som går sammen om forskning og teknologiutvikling der ferdige løsninger i markedet er målet. Hensikten er å skape grønne jobber og en mer bærekraftig fremtid.

Stortinget bevilget 1 milliard kroner i 2020 fordelt på tre år fra 2020 til 2022. I RNB 2021 ble Grønn plattform styrket med 125 millioner kroner, medregnet 25 millioner kroner til sirkulær økonomi.

I budsjettet for 2022 foreslår regjeringen å videreføre Grønn plattform og setter av 252,7 millioner kroner for 2022 til en ny utlysningrunde.

Med bakgrunn i den store søkingen mener Tekna at det er behov for å styrke ordningen ytterligere.

Tekna ber Stortinget videreføre og styrke satsingen på Grønn plattform med ytterligere 200 millioner kroner, slik at den totale rammen for den nye utlysningrunden i 2022 blir 450 millioner.

Tekna mener styrkingen av Nysnø med 900 mill. kr gir store muligheter for å utvikle og implementere ny klimavennlig teknologi. Dette er en økning i bevilgningen på 200 mill. kroner sammenliknet med innværende år.

Tekna ber om at Stortinget støtter bevilgningen til Nysnø.

Det foreslås å bevilges 40 mill. kroner til nullutslippsforskning for havgående skip gjennom den nye ordningen MaritimeZero 2050 som skal inngå i Maroff (Maritim virksomhet og offshore operasjoner). Dette er positivt, men ikke tilstrekkelig for å løse utslippene fra skipsfarten. FoU-investeringene i maritim sektor bør styrkes ytterligere for at Norge skal kunne hevde seg som en ledende maritim nasjon.

Tekna mener Stortinget må fortsette styrkingen av den næringsrettede forsknings- og innovasjonspolitikken for maritim næring ved å videreutvikle Maroff.

Kap. 541: Utbygging av digital infrastruktur

Tekna har i samarbeid med andre 17 andre organisasjoner i arbeidslivet blitt enig om fire prioriteringer som vi ber Stortinget følge opp overfor regjeringen:

Ambisjonen er at alle, men minimum 95% av norske husholdninger, bedrifter og offentlige kontorer, skal ha tilgang til bredbånd med hastigheter på minimum 1 Gbit/s i løpet av 2025.

Resten av landet skal som minimum ha tilgang til bredbånd med 100 Mbit/s i løpet av 2025.

For å lykkes med dette må staten øke tilskuddsordningen for bredbånd i statsbudsjettet til 1 milliard kroner per år, i perioden 2022-2025.

Samtidig foretas en gjennomgang av tilskuddsordningene med sikte på å optimalisere prosessen og effekten.

Tekna ber Stortinget om å starte arbeidet med en opptrappingen av tilskudd til bredbånd og starte gjennomgangen av tilskuddsordningene med sikte på å optimalisere prosessen og effekten.

Kap. 920: Økt basisfinansiering til forskningsinstituttene

Tekna mener at forskningsinstituttene bør få økte rammer for økt deltagelse fra norsk næringsliv og instituttsektoren i Horisont Europa. Slik bygger vi kunnskap for det fremtidige næringslivet og ruster oss for omstilling. I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning ligger ambisjon om en trappevis økning av grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen fremme en opptrappingsplan for grunnfinansiering av de teknisk- industrielle instituttene med mål om 25 prosent grunnfinansiering i løpet av neste stortingsperiode.

Videreføre medlemskap i STIM EU i Horisont Europa

Tekna mener Norges deltagelse i verdens største prosjektsamarbeid gjennom EUs rammeprogram for forskning og innovasjon er avgjørende for norsk omstilling til et bærekraftig samfunn, det grønne og digitale skiftet.

EUs forskningssamarbeid er den viktigste internasjonale arena for norsk forskning. Derfor er det viktig at Norge deltar i dette europeiske samarbeidet med de beste innen forskning og forskningsbasert innovasjon.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen sikre at STIM-EU videreutvikles tilpasset Horisont Europa og at man viderefører differensierte satser som også premierer samarbeid med norske virksomheter i hele programperioden.

Digital Europe Programme: Finansiering av European Digital Innovation Hubs (EDIH)

Norge deltar i *Digital Europe Programme (DIGITAL)* som er EUs nye investerings- og kapasitetsbyggingsprogram for digital omstilling og bruk av innovative digitale teknologier i samfunnet og næringslivet. Som del av DIGITAL skal det opprettes et nettverk av digitale innovasjonsnav (European Digital Innovation Hubs, EDIH) fra 2021. Disse skal bistå med digital transformasjon i offentlig sektor og hos SMBer. Innovasjon Norge prioriterer de norske søknadene. De som blir valgt av EU til å delta i det europeiske nettverket av EDIHs får halvparten finansiert av EU, forutsatt at Norge bidrar med samme finansiering i form av nasjonale midler og/eller egenandel.

Tekna ber Stortinget om å pålegge Regjeringen å sikre nasjonal finansiering til EDIHene uten at det medfører nedskalering av andre viktige program rettet mot næringslivet.

Kap. 530, 922 og 260: Forskningsinfrastruktur

Tekna støtter bevilgningene på 500 mill. kroner til å starte byggingen av Ocean Space Centre i Trondheim. Sentret er et viktig løft av norsk forskningsinfrastruktur innen havromsteknologi, som vil bidra til at norske forskningsmiljøer og næringsliv kan være i verdenstoppen innen feltet.

Tekna er fornøyde med at Andøya Space får bevilget 365,6 mill. kroner til egenkapital og tilskudd for å etablere en oppskytningsbase for små satellitter. Norge har en lang romfartstradisjon og er spesielt viktig for Norge gitt de store havområdene og nordområdene. Rominfrastruktur har gått fra å være en nisje til å bli strategisk viktig på mange områder. Andøya Space Port gir store muligheter for norsk industri til å ta en posisjon i et voksende marked for oppskyting av små satellitter.

Tekna støtter også startbevilgning på 120 mill. kroner til prosjektet Blått bygg ved Nord universitet i Bodø. Bygget er et viktig bidrag til å heve kvaliteten på forskning og utvikling innen det marine fagfeltet.